

[Ib Christensen]

betaling for efterlysning af lystsejlere, betaling for lægekontakt osv., og det er jo en lang række ting, som går i den modsatte retning af, at kommunerne selv kan bestemme over det offentlige serviceniveau inden for deres område. Det synes vi er temmelig perspektivløst, også fordi større frihed for kommunerne til selv at disponere i allerhøjeste grad – også ud fra en sparebetragtning – kan være hensigtsmæssig.

Vi vil altså gerne se på dette forslag på den baggrund, jeg har opridset, og gøre vores til, at forslaget, i større omfang end tilfældet er nu, kommer til at leve op til sin titel.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg først have lov til at sige tak for en relativt positiv modtagelse. Det er klart, at et så omfattende forslag med så mange enkeltpunkter fortjener en grundig udvalgsbehandling, og der kan være enkeltpunkter, som virker stødende på visse partier, men jeg føler faktisk, at langt de fleste ordførere her har tilkendegivet en principielt positiv holdning over for det problem, som rejses.

Men inden jeg går over til at svare på spørgsmålene om de mere konkrete forslag, vil jeg gerne have lov til at pege på det mere principielle i dette forslag.

Jeg tror, at vi i dette land har behov for en ny kommunalreform, en reform, der sikrer lokalsamfundet den lokale selvbestemmelsesret, som oprindeligt var hensigten med vore amter og vore kommuner.

Efter de seneste års udvikling må man konstatere, at det kommunale selvstyre efterhånden begrænser sig til et selvstyre for nogle ganske få procent af det samlede budget. Den stadig stigende strøm af statsligt fastsatte standarder og normer har ført til, at den lokale frihed, som var et af hovedmotiveerne for kommunalreformen for ti år siden og en væsentlig årsag til venstres medvirken, mere og mere har udviklet sig til at være en frihed til at gøre, som staten bestemmer.

Denne udvikling er naturligvis uacceptabel for venstre. For det første fordi den nedbryder respekten for folkestyret: når befolkningen oplever det ene eksempel efter det andet på, at det ikke nytter noget at gøre sin lokale indflydelse gældende, så mister den lysten til at deltage i beslutningsprocessen. Dette ses bl. a. af den manglende interesse for de politiske partier. I dag er mindre end otte pro-

cent af vælgerne medlem af et politisk parti; for ti år siden var tallet næsten tre gange så stort.

For det andet betyder denne udvikling, at de folkevalgte mere og mere føler sig som marionetter for den siddende regering. De mister interessen i at deltage i det politiske arbejde, og det bliver sværere og sværere at få kvalificerede folk til at lade sig opstille.

Jeg har gerne villet gøre disse principielle indledende bemærkninger for at understrege, at dette ikke bare er et spareforslag, men også et forslag, der forsøger at præcisere en meget væsentlig holdning i vores demokratiske udvikling i dette land, og jeg tror, det er vigtigt, at vi også holder os den side af sagen for øje.

Finansministeren siger, at normer og cirkulærer ikke gør det alene, at det ikke giver nogen garanti for en lavere vækst. Ja, jeg er helt enig med finansministeren i det synspunkt. Efter venstres opfattelse er det naturligvis nødvendigt, at den kommunale verden, som tegner sig for halvdelen af de offentlige budgetter, også inddrages i et medansvar for den overordnede økonomiske politik. Det er derfor naturligt, at der i et samarbejde fastlægges en overordnet ramme for, hvor meget og hvor lidt man kan disponere over; det er altså garantien, der ligger i denne ramme. Men når denne overordnede ramme er aftalt, må det i langt højere grad være op til det lokale selvstyre selv at afgøre, hvilke opgaver den enkelte kommune eller det enkelte amt skal løse lokalt og efter hvilke standarder og normer.

Den kommunale verden er jo en broget samling af forskelligheder: fra Ringkøbing amt til Københavns amt, fra Albertslund kommune til Løgumkloster. Ikke alene den geografiske placering, men også mentaliteten, lokalbefolkningens ønsker og forventninger om den offentlige service og mange andre forhold er afgørende for, hvad man lokalt mener det offentlige skal tage sig af.

Men uanset de indvendinger, der er gjort, er det vigtigt her at understrege, at forslaget ikke bare går ud på, at der skal fjernes nogle love, nogle paragraffer, nogle cirkulærer og nogle forordninger for derigennem at styrke kommunernes selvbestemmelse. Forslaget har også til formål at skærpe befolkningens resourcebevidsthed med hensyn til forbrug af offentlig service, at appellere til den enkelte